

Nota informativă cu privire la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului penal

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de lege a fost condiționată de cerința de îmbunătățire și ajustare a cadrului legal în domeniul politicilor anticorupție privind asigurarea și protejarea intereselor financiare ale Comunității Europene sau alte altor instituții, organizații și asociații Internaționale sau persoane juridice, care acordă anual Republicii Moldova credite, donații, granturi, împrumuturi, fonduri externe, în vederea implementării programelor și proiectelor social-economice. Această cerință reiese din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07.10.2014, și anume acțiunea nr.425 *„Examinarea cadrului normativ național în vederea înaintării propunerilor de ajustare a acestuia în partea ce ține de cercetarea și urmărirea penală în cazurile ce implică fondurile UE și ale altor donatori”*.

Astfel, necesitatea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene reprezintă un deziderat important atât al instituțiilor comunitare, cât și al autorităților naționale. Anual din fondurile externe se finanțează numeroase programe/proiecte care îmbunătățesc viața cetățenilor RM, însă utilizarea necorespunzătoare a fondurilor acordate îi afectează în mod direct pe cetățeni și prejudiciază întregul proiect european.

La etapa actuală, Republica Moldova este beneficiară a peste 2,48 mlrd euro sub formă de granturi și credite preferențiale care sunt implementați în cadrul a peste 718 proiecte la nivel național. Procesul de monitorizare și supraveghere a implementării proiectelor/programelor este efectuat de către Cancelaria de Stat a RM prin prezentarea de către beneficiari a unor rapoarte. Însă, procesul dat nu implică un control riguros din partea statului în ceea ce privește fraudarea sau delapidarea fondurilor externe.

Reieșind din impactul major al relației date, și anume protejarea intereselor financiare ale donatorilor străini și ale Comunității Europene, în vederea gestionării corecte și conform destinației fondurilor externe, sunt necesare măsuri legislative și adecvate în scopul prevenirii și combaterii fraudei și a oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale instituțiilor europene.

Astfel, la nivel european protejarea intereselor financiare ale UE este o prioritate a instituțiilor europene. Uniunea Europeană combate fraudă și orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii, prin măsuri care descurajează fraudele și oferă o protecție efectivă în statele membre. Un oficiu specializat în lupta antifraudă este Oficiul European de Luptă Antifraudă (în continuare OLAF), responsabil de protejarea intereselor financiare ale UE prin combaterea fraudei, a corupției și a altor activități ilegale; apărarea reputației instituțiilor europene, investigând cazurile grave de abateri profesionale ale membrilor acestuia; sprijinirea Comisiei Europene în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor de prevenire și depistare a fraudelor. De la înființarea sa, OLAF a efectuat peste 3500 de investigații care au avut drept rezultat recuperarea la bugetul UE peste 1,1 mlrd de euro și condamnări la închisoare.

În România, de exemplu, funcționează o structură specializată pentru depistarea și cercetarea infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale UE – Departamentul pentru Lupta Antifraudă (în continuare DLAF) care asigură, sprijină și coordonează îndeplinirea obligațiilor ce revin țării privind protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art.325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În atribuțiile DLAF intră controlul obținerii, derulării și utilizării fondurilor europene. Pe parcursul anului 2013, DLAF a derulat 290 de acțiuni de control, dintre care 194 au fost finalizate. Valoarea celor 194 de proiecte ce au făcut obiectul acțiunilor de control a fost de 624.466.739,13 euro, iar valoarea impactului financiar estimat în cazul neregulilor și fraudelor depistate a fost de 31.623.093,47 euro. Drept urmare, protejarea intereselor financiare ale organismelor internaționale sunt obiective strategice și importante atât la nivel comunitar, cât și la nivel național, care trebuie să fie realizate prin mijloace preventive, legislative sau administrative.

Ținând cont de importanța și contribuția fondurile externe în dezvoltarea economică a Republicii Moldova, considerăm oportun de a institui reglementări privind prevenirea, depistarea, cercetarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea mijloacelor din fondurile externe. Astfel, se propune completarea Codului penal la Capitolul XV „Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică” cu componente de infracțiune care să incrimineze acțiunile ce au drept scop obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe, precum și delapidarea și deturnarea mijloacelor din fondurile externe.

Prin aprobarea și implementarea proiectului de lege se va proteja interesele instituțiilor europene, se va asigura buna gestionare a mijloacelor financiare, se va preveni și combate fraudele financiare și, nu în ultimul rând, se va consolida politicile europene și cadrul legislativ național privind protecția intereselor financiare ale instituțiilor date.

În ceea ce privește funfamentarea economico-financiară a proiectului, acesta nu necesită careva cheltuieli suplimentare.

Director adjunct

Cristina ȚĂRNĂ